

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Dr. Cevdet YILMAZ)
Özel Kalem Müdürlüğü

7/14245

Sayı : B.02.0.011/0162
Konu: Yazılı Soru Önergesi 7/14245

24/5/2010

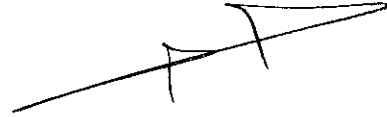
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün 10.05.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/14245-22782/46954 sayılı yazı.

İlgi yazıda, Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik ÖZTRAK'ın Bakanlığımıza tevcih ettiği 7/14245 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması istenmektedir.

Soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

EK:

1- Soru Önergesine ilişkin cevaplar (5 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.63.00.00-610- **206**

17/05/2010

Konu : Yazılı Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sayın Dr. Cevdet YILMAZ)

İlgi : 11/05/2010 tarihli ve B.02.0.011/0783 sayılı yazınız.

Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik ÖZTRAK tarafından Bakanlığınıza tevcih edilen 7/14245 esas sayılı yazılı soru önergesi için Kurumumuzdan istenilen bilgiler hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

A. Ömer TOPRAK
Başkan V.

EK : Konu ile ilgili bilgiler (**4** sayfa)

Yücetepe Mah. Necatibey Cad. No: 114 06100, Çankaya/ANKARA	İlgili Birim:	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Tel.: (0312) 410 04 10 (Santral)	Tel.:	(0312) 410 01 10 – 425 20 52
Faks: (0312) 425 33 87 – 418 11 82	Faks:	(0312) 425 20 53
İnternet Adresi: www.tuik.gov.tr	E-posta:	bhim@tuik.gov.tr

Tekirdağ Milletvekili Sayın Faik ÖZTRAK tarafından Devlet Bakanı Sayın Dr. Cevdet YILMAZ'a tevcih edilen 7/14245 esas sayılı yazılı soru önergesi için Türkiye İstatistik Kurumu'ndan istenilen bilgiler.

NACE (Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin Genel Sanayi Sınıflaması) 1970'de geliştirilen ve tüm ekonomik faaliyetleri kapsayan bir Avrupa standart sınıflamasıdır. NACE temelinde üretilen istatistikler, Avrupa ve genel dünya düzeyinde karşılaştırılabilirliği sağlamaktadır. Ayrıca ekonomik faaliyetlerin sınıflandırılmasında NACE'nin kullanımı, Avrupa İstatistik Sisteminde zorunlu alanlardan bir tanesidir. Aralık 2006'da NACE Rev.2'yi kuran yönetmelik kabul edilmiş ve buna göre NACE Rev.1.1'den NACE Rev.2'ye koordineli bir geçiş öngörülmüştür. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerde NACE Rev.2, 1 Ocak 2008'den sonra gerçekleştirilen ekonomik faaliyetlere ilişkin istatistikler için kullanılmaya başlanmıştır.

Uygulanmaya başlandığı tarihten itibaren, tanım ve kavramlar açısından uluslararası standartların takip edildiği hanehalkı işgücü araştırması, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi'nin (EUROSTAT) talep ettiği tüm değişkenlerin kapsandığı bir soru kağıdı ile uygulanmakta olup, soru kağıdında yer alan değişkenler ve sınıflamalar ile AB'nin işgücü istatistikleri konusundaki norm ve standartları ile tamamen uyumludur. Tüm ekonomik faaliyetler, 2000-2003 yılları arasında Birleşmiş Milletler Ekonomik Faaliyetlerinin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması (ISIC Rev.3)'e, 2004-2009 yılları arasında ise ISIC Rev.3 ile tamamen örtüşen Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE Rev.1.1)'e göre kodlanmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu NACE Rev.1.1'den NACE Rev.2'ye koordineli geçişi 2009 yılında yapmış, 2009 yılında uygulanan hanehalkı işgücü çalışmasında ekonomik faaliyetler hem NACE Rev.1.1 hem de NACE Rev.2'ye göre sınıflandırılacak şekilde kodlanmış ve anket uygulamasında 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren sadece NACE Rev.2'nin kullanımına geçmiştir.

Soru 1. 2003-2010 döneminde, işgücü ve istihdam serilerinde kaç kez değişiklik yapıldı?

Cevap 1- Hanehalkı İşgücü Anketi'nde kullanılan temel tanım ve kavramlar konusunda, anketin ilk uygulanmaya başlandığı tarihten itibaren herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. İşgücü anketi sonuçlarında geçmişe dönük revize, nüfus projeksiyonlarının yenilenmesi durumunda söz konusu olmaktadır. Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarının ağırlıklandırılmasında kullanılan nüfus projeksiyonları, 2009 yılına kadar genel nüfus sayımı sonuçlarına dayalı olarak hesaplanmaktaydı.

2007 yılında kurulan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden (ADNKS) elde edilen 2007 ve 2008 yılı rakamları ve Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü tarafından yapılan 2008 Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması sonuçları kullanılarak, ulusal ve bölgesel düzeydeki nüfus projeksiyonları yenilenmiştir.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarının ağırlıklandırılmasında Ocak 2009 dönemi sonuçlarından başlamak üzere yenilenen nüfus projeksiyonları kullanılmaya başlanmış, karşılaştırılabilirliği sağlamak amacıyla 2005'den itibaren dönemsel, 2004'den itibaren yıllık sonuçlar bu kapsamda revize edilerek yayımlanmıştır.

Soru 2- İşgücü ve istihdam serilerinde bu kadar sık değişiklik yapılmasını olağan buluyor musunuz?

Cevap 2- Ülke nüfusu hakkındaki bilgiler güncellendikçe, hanehalkı bazlı araştırma sonuçlarının da yenilenen nüfus projeksiyonlarına göre revize edilmesi kaçınılmazdır.

Soru 3- İstihdam serilerinde NACE Revize 2'ye göre yapılan revizyonun 2005 yılı Ocak ayına çekilmesi düşünülmekte midir?

Cevap 3- NACE Rev.1 ile NACE Rev.2'nin sınıflama gereği birebir dönüşümü söz konusu olmadığından, zaman serisi tablolarının aynı sınıflama sistemine göre verilebilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, NACE Rev.2 ile ilgili ekonomik faaliyet sınıflamalarının geriye dönük olarak yapılması planlanmamaktadır. Ancak kullanıcılara her iki sınıflama hakkında TÜİK web sayfasında sınıflamalar sunucusunda çok detaylı bilgi sunulmakta ve 2009 yılı sonuçlarına göre NACE Rev.1 ile NACE Rev.2 arasındaki dönüşüm tablosu verilmektedir. Ayrıca, hanehalkı işgücü anketi mikro verileri 2004 yılından itibaren başlamak üzere CD üzerinden kullanıcılara sunulmaktadır. NACE Rev.1 ile NACE Rev.2 arasındaki dönüşümün, ihtiyaç duyan kullanıcılar tarafından bu bilgi ve veriler kullanılarak, bazı varsayımlar ile serinin geriye çekilmesi mümkündür.

Soru 4- NACE Revize 2'ye göre yapılan revizyonlar NACE Revize 1 ile mukayese edildiğinde tarım ve özellikle sanayi istihdamında NACE Revize 1'e göre bir azalma, buna karşın inşaat ve hizmetler sektörü istihdamında bir artış olduğu dikkati çekmektedir. Bu farklılıkların sebeplerinin kamuoyuna açıklanması düşünülmekte midir? Özellikle sanayi istihdamındaki ciddi farklılıkları yöntem değişikliği ile açıklamak mümkün müdür?

Cevap 4-

Tablo 1. İstihdam edilenlerin iktisadi faaliyet gruplarına göre dağılımı, 2009 (NACE Revize 1 ve NACE Rev.2) (Bin kişi, 15+ yaş)

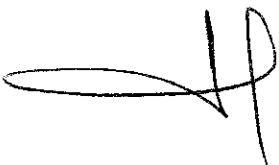
Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Revize 2)	Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması (NACE Revize 1)				
	Toplam	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmet
Toplam	21.277	5.254	4.130	1.249	10.644
Tarım	5.240	5.240	-	-	-
Sanayi	4.079	2	4.044	-	34
İnşaat	1.306	-	59	1.246	1
Hizmet	10.652	12	27	2	10.610

Tablo 1’de görüleceği üzere tarım, sanayi, inşaat ve hizmet sektörlerinde istihdam incelendiğinde NACE Rev.1’den NACE Rev.2’ye geçilmesiyle ekonomik faaliyet kolları arasındaki dağılımda; tarım sektöründe 14 bin azalış (% 0,267), sanayi sektöründe 51 bin azalış (% 1,250), inşaat sektöründe 57 bin artış (% 4,367) , hizmet sektöründe ise 8 bin artış (%0,329) ortaya çıkmaktadır. **Bu değişimler kullanılan yeni sınıflamanın bir gereğidir, burada dikkat edilmesi gereken husus toplam istihdamın hiçbir şekilde değişmemiş olduğudur.**

NACE Rev.1’den 2’ye geçildiğinde sektörler arasında meydana gelen geçişin nedeni, yeni sınıflama sisteminde bazı faaliyetlerin eskiden olduğundan farklı bir grupta tanımlanmış olmasıdır. Bu geçişlere gelişen ve değişen ekonomik koşullar da dikkate alınarak uzun süren tartışmalar neticesinde karar verilmiştir. Örneğin NACE Rev.1’de sanayi sektöründe yer alan “plastik inşaat malzemesi imalatı” gibi faaliyetlerin NACE Rev. 2’de inşaat sektöründe yer almasına karar verilmiştir. Benzer şekilde, NACE Rev.1’de sanayi sektöründe yer alan “kitap yayımı” gibi faaliyetler, NACE Rev.2’de hizmet sektörüne alınmıştır.

Sektörler arasındaki dağılım farkının anlaşılabilmesi için 2 Mart 2010 tarihinde yayımlanan “hanehalkı işgücü anketi 2009 yıllık sonuçları” haber bülteninin eklerinde Tablo 5’de “istihdam edilenlerin iktisadi faaliyet gruplarına göre dağılımı, 2009 (EFİS revize 1 ve 2 geçiş matrisi)” tablosu verilmiştir. Bu tabloda NACE Rev.1 14 ana grup, NACE Rev.2 ise 18 ana grup bazında karşılaştırmalı olarak verilmiştir. Burada amaç kamuoyuna her iki sınıflama kullanılarak oluşmuş sektörel dağılım farklılıklarının nedenleri hakkında bilgi vermek ve iki dağılımı karşılaştırmalı kullanmak isteyerek analiz yapmak isteyen kullanıcılara yardımcı olmaktır (Tablo 2).

Tablo 2. İstihdam edilenlerin iktisadi faaliyet gruplarına göre dağılımı, 2009 (NACE Revize 1 ve 2 Geçiş Matrisi) (Bin kişi, 15+ yaş)

Tablo 2. İstihdam edilenlerin iktisadi faaliyet gruplarına göre dağılımı, 2009 (NACE Revize 1 ve 2 Geçiş Matrisi) (Bin kişi, 15+ yaş)

Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE Revize 1)														
Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE Revize 2)	Tarım, ormancılık ve balıkçılık		Madencilik ve taş ocaklığı	İmalat sanayi	Elektrik, gaz ve su	İnşaat ve bayındırlık işleri	Toptan ve perakende ticaret	Otel ve lokantalar	Ulaştırma, haberleşme ve depolama	Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri	Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri
	Toplam	ormanlık ve balıkçılık												
Toplam	21.277	5.254	103	3.949	78	1.249	3.493	1.049	1.081	270	1.069	1.207	963	911
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	5.240	5.240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Madencilik ve taş ocaklığı	97	0	97	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İmalat sanayi	3.870	2	5	3.859	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0
Elektrik, gaz, buhar, su ve kanalizasyon	113	0	0	4	78	0	0	0	0	0	0	0	0	30
İnşaat ve bayındırlık işleri	1.306	0	0	59	0	1.246	0	0	0	0	0	0	0	0
Toptan ve perakende ticaret	3.381	0	0	0	0	0	3.381	0	0	0	0	0	0	0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1.049	0	0	0	0	0	0	1.049	0	0	0	0	0	0
Ulaştırma ve depolama	986	0	0	0	0	0	4	0	981	0	0	0	0	0
Bilgi ve iletişim	157	0	0	21	0	0	0	0	66	0	44	0	0	26
Finans ve sigorta faaliyetleri	273	0	0	0	0	0	0	0	0	270	3	0	0	0
Gayrimenkul faaliyetleri	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63	0	0	0
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	398	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	599	12	0	0	0	0	0	0	2	0	387	0	10	0
Kamu yönetimi ve savunma	1.207	0	0	0	0	2	0	0	32	0	550	0	0	3
Eğitim hizmetleri	967	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.207	0	0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	591	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	963	1
Kültür, sanat, eğlence, dinlenme ve spor	130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer hizmet faaliyetleri	849	0	0	5	0	0	106	0	0	0	17	0	0	130
														721

Kaynak: TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketi Sonuçları
Not 1) Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyecektir.